

Рецензия

От проф. д-р Тихомир Добринов Георгиев, д.м.н., Катедра по Орална хирургия, ФДМ, МУ – Варна, член на жури по решение на Факултетния Съвет на Факултет Медицина, МУ - Варна с протокол №24/08.07.2024г. и заповед Р-109-226/26.07.2024 г. на Ректора на МУ - Варна.

Рецензията е относно конкурс обявен в ДВ бр. 45/28.05.2024 г. за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.2 Медицина, научна специалност „Лицево-челюстна хирургия“.

За участие в конкурса е допуснат един кандидат – гл. ас. Д-р Янко Георгиев Янков дм. Представените от него документи и материали отговарят на нормативните и законови изисквания.

Кратки биографични данни

Д-р Янко Георгиев Янков дм е роден на 17.04.1989 г., гр. Шумен. Завършва като магистър по Медицина през 2014 г. с пълно отличие 6.00. От 2015 г до сега е лекар в клиника по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна. През 2016 г получава магистърска степен по Здравен мениджмънт. От февруари до октомври 2019 г. е хоноруван асистент, специалност ОЛЧХ. От м. октомври 2019 г. до м. юли 2023 г. е редовен асистент, специалност „Лицево-челюстна хирургия“, катедра „Обща и оперативна хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна. От м. юли 2023 г. заема академичната длъжност главен асистент, специалност „Лицево-челюстна хирургия“, катедра „Обща и оперативна хирургия“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна. През 2021 г. е зачислен като докторант в самостоятелна форма на обучение със заглавие на дисертационния труд: „Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията“. Успешно придобива образователна и научна степен „Доктор“ през 2022 г. Говори свободно български и английски език.

Кандидатът Д-р Янко Георгиев Янков дм представя за конкурса следните научни трудове:

1. Дисертационен труд – 1 брой
2. Публикации в периодични списания – 17 броя, от които 10 броя в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация списания (в 9 от които е първи автор и в една втори), заместващи монографичния труд; и 7 броя публикации в нереферирани издания.
3. Участия в научни конгреси, конференции и научни сесии с отпечатани резюмета – 4 броя;

При анализ на публикациите на д-р Янков - те са разнообразни и обхващат целия аспект на специалността Лицево – челюстна хирургия.

Учебно преподавателска дейност:

Д-р Янков взема активно участие в учебно преподавателската дейност на катедрата по Обща хирургия и Орална хирургия и има изискуемия от Правилника за развитие на академичния състав средна годишна натовареност. Д-р Янков участва както в курса на българоезичното преподаване, така и в курса на англоезичното преподаване на студентите по дентална медицина, като средната и учебна натовареност за последните 5 години е 215,2 часа при норматив 220 ч. д-р Янков е с доказани качества на преподавател и един от най-изявените асистенти, които с удоволствие предава своя опит на студентите.

Приноси от научните трудове на д-р Янков:

Научните интереси на д-р Янков са насочени към изследването на прокалцитонина (PCT) и делта неутрофилния индекс (DNI) при възпалителните заболявания на главата и шията. За период от една година (от м. юли 2021 г. до м. декември 2021 г.) след разрешение от Комисията по етика на научните изследвания (КЕНИ) към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна е изследвал кръвта на 81 пациенти с пурулентни възпаления на главата и шията, които бяха хоспитализирани по спешност и оперирани в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна.

Резултатите от това проучване са подробно описани и анализирани в дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ със заглавие „Стойности на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в хирургията на възпалителните заболявания на главата и шията“. Същата беше издадена в обем 104 страници през 2022 г. от Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна. На основата на дисертационния труд през 2023 г. от издателството на същото лечебно заведение с приложна цел е издадена книга „Приложение на прокалцитонина и делта неутрофилния индекс в лицево-челюстната хирургия“ (ISBN: 978-619-221-428-9). Част от данните от същото проучване са публикувани през 2022 г. под формата на две оригинални статии към „Варненски медицински форум“, в които е първи автор. В едната (Yankov YG, Bocheva YD. Procalcitonin and C-reactive protein in the surgery of inflammatory head and neck diseases - diagnostic significance and correlations. Varna Medical Forum. 2022, 11(1): 218-25. 10.14748/vmf.v0i0.8511) се сравняват основните характеристики на PCT и CRP, техните предимства и недостатъци в диагностично-лечебния процес на гнойните инфекции на главата и шията. Другата (Yankov YG, Bocheva YD. The value of the delta neutrophil index in odontogenic and non-odontogenic abscess surgery of the head and the neck. Varna Medical Forum. 2022, 11(1): 211-7. 10.14748/vmf.v0i0.8430) описва приложението на DNI в хирургията на възпалителните заболявания в лицево-челюстната област.

След спечелване на конкурс за академична длъжност „главен асистент“ по специалност „лицево-челюстна хирургия“ към Катедрата по обща и оперативна хирургия към Факултета по медицина на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ в гр. Варна през м. юли 2023 г. е назначен на тази длъжност, която изпълнява и до днес. В периода 2020 – 2023 г. като ментор към Министерството на образованието и науката на Р. България провеждаа практики по европейски проекти на студенти по медицина и дентална медицина в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна.

Участвал е в два научни проекта, в които след рецензиране бяха публикувани два абстракта, които след това бяха представени като постери. Първият (Yankov YG, Bocheva YD, Kolev NY. Evaluation of both procalcitonine and delta neutrophil index in hospitalized patients with odontogenic and non-odontogenic abscesses. Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. 2021, 55(59): S550. 10.1515/cclm-2021-5022) през 2021 г. в Мюнхен, Германия, а вторият (Yankov YG, Bocheva YD. Correlation between the serum

levels of procalcitonin and CRP in patients with odontogenic and non-odontogenic abscesses in maxillofacial surgery. Clinica Chimica Acta. 2022, 530: S212-

3. 10.1016/j.cca.2022.04.128) през 2022 г. в Сеул, Южна Корея. И при двата е първи автор. Първият е на тема прокалцитонин и делта неутрофелен индекс като инфламаторни маркери в лицево-челюстната област, а вторият разкрива общото и различното между прокалцитонина и CRP при хоспитализираните по спешност и оперирани пациенти с абсцеси и флегмони в Клиниката по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД – гр. Варна.

Девет от публикации (шест в реферирани и три в нереферирани журналы) се основават на проведени ретроспективни проучвания, при които са изследвани бактериалните и гъбични причинители на инфекциозните заболявания в лицево-челюстната област както при възрастни, така и при деца. Проучвания са на базата на хоспитализирани и оперирани по спешност пациенти с абсцеси и флегмони от одонтогенен и неодонтогенен произход на главата и шията и при такива с остри пурулентни цервикални лимфаденити. Анализирани са техните полови и възрастови демографски характеристики, антибактериално и хирургично лечение, най-често прилаганите антибактериални медикаменти, използвани при лечението им, и прогнозата за изхода от заболяването.

Установено е от д-р Янков, че резистентната бактериална микрофлора, представена от повече от един бактериален вид, е най-честата причина за този вид гнойни инфекции. Направен е анализ на причинителите на острите гнойни лимфаденити при деца с неизвестна етиология и се установи, че *Staphylococcus aureus* е най-честият сред тях. Установено е, че одонтогенните инфекции се причиняват в по-голям процент от зъби на долната зъбна редица спрямо тези от горната и че най-честият причинител на абсцеси и флегмони в лицево-челюстната област е първият долен десен премолар (зъб 46).

Две от реферираните статии са клинични случаи на рядко срещани доброкачествени заболявания в лицево-челюстната област, които в диференциално-диагностичен план могат да създадат трудности дори и на опитния клиницист. В едната д-р Янков е първи автор, а в другата – втори.

Едната от тях (Yankov YG, Nenova-Nogalcheva AK, Dimanov SN, Stoev LL, Konstantinova DA. Clinically unusual pigmented lesion of the buccal mucosa: a case report. Cureus. 2023, 15(9): e45050. 10.7759/cureus.45050 описва случай на пигментна лезия на

букалната лигавица при жена, която лесно може да бъде обърквана с малигнено заболяване, но проведенният след ексцизията ѝ в здрави хирургични граници патологоанатомичният анализ показва, че се касае за рядко срещана пигментна лезия с амалгамена етиология – резултат от стоматологична интервенция в младежките ѝ години.

Втората публикация (Dimanov SN, Yankov YG, Stoev LL. Ameloblastoma of the jaw bones: clinical study and case report. *J of IMAB*. 2023, 29(3): 5052-56.

10.5272/jimab.2023293.5052) разкрива случай на амелобластом на долна челюст, опериран в амбулаторни условия под локална проводна анестезия. В диференциално-диагностичен план се предполага, че се касае за одонтогенна киста, но макроскопският вид и хистологичният анализ на спесимента показват, че става въпрос за амелобластом. Постоперативният период при пациентката преминава гладко, не се наблюдава рецидив и на мястото на оперативната интервенция вече са поставени дентални импланти.

Четири са пълнотекстовите публикации, в които се разглеждат рядко срещани злокачествени заболявания в лицево-челюстната област, както и техните основни клинични изяви, диагностицирането и лечението им. Две от тях са клинични случаи на редки малигнени патологии. В три от тях д-р Янков е първи автор, а в една – втори.

Едната (Yankov YG, Stoev LL, Dimanov SN, Stoeva MG, Stanislavova K. A rare case of papillary thyroid carcinoma in the thyroglossal duct cyst of a 14-year-old female patient with left thyroid hemiagenesis. *Cureus*. 2023, 15(11): e49712. 10.7759/cureus.49712) е за 14-годишно момиче, при което по повод наличието на медианна киста на шията е извършена радикална ексцизия на последната заедно с резециране на прилежащата до нея медианна част на подезичната кост, но неочаквано патологоанатомичният анализ показва, че се касае за папиларен карцином на тироидна тъкан във вътрешността на кистозната кухина. Тази патология заедно с тироидната хемигенезия при тази пациентка я правят едва третият описан такъв случай в световната медицинска литература.

Другата (Yankov YG, Stoev LL, Stanislavova K, Dimanov SN. An unusual case of metachronous tumors of prostate and parotid gland: a diagnostic dilemma. *Cureus*. 2023, 15(11): e48477. 10.7759/cureus.48477) статия е за рядко срещан феномен – синхронен малигнен процес на паротидна и простатна жлеза при възрастен мъж. Откриването на двете онкологични заболявания създава диагностична дилема, която се решава чрез

направата на два позитрон-емисион томографски скенера (PET/CT) на цяло тяло с използването на различни езотопи и провеждането на имунохистохимично (ИХХ) изследване на резецирания в здрави хирургични граници материал от лявата паротидна жлеза.

Две от пълнотекстовите нереферирани публикации (Nikolaev NN, Yankov YG. Lymph nodes of the head and neck: in normal and pathological conditions. Varna Medical Forum. 2023, 12(1): 69-74. 10.14748/vmf.v12i1.9034 и Yankov YG, Dimanov SN, Stoev LL, Stanislavova K. Papillary thyroid carcinoma in thyroglossal duct cyst – a review article. Varna Medical Forum. 2023, 12(2): 39-45. 10.14748/vmf.v12i2.9333) са обзорни статии за папиларния карцином при тироглосалните кисти и за вторичното ангажиране на лимфните възли на главата и шията при злокачествените заболявания. В първата подробно се разглежда анатомията на лимфните възли в лицево-челюстната област, зоните на лимфооток, диагностичните методи на изследване на лимфните възли в тази анатомична област, както и най-новата радиологична класификация на вторично ангажираните лимфни възли на главата и шията [15,16]. За важното клинично значение на тази така важна тематика свидетелства големият брой на цитирания на статията – 18 от публикуването ѝ досега. В тази статия съм втори автор.

Познанията на д-р Янков в областта на денталната имплантология водят до написването и публикуването на една обзорна реферирана статия в американския медицински журнал „Cureus” – Yankov YG. Socket preservation and guided bone regeneration: prerequisites for successful implant dentistry. Cureus. 2023, 15(11): e48785. 10.7759/cureus.48785.

Настоящата реферирана обзорна статия има целта да обобщи и обсъди процедурите, използвани за подготовка на мястото на имплантиране, запазването на съществуващите тъкани и тяхното увеличаване в случаи на дефицит. Чрез нея се обобщават настоящите познания относно запазването на алвеолата и направляваната костна регенерация като предпоставки за бъдещо поставяне на импланти. Техните показания, предимства и ограничения са щателно анализирани и са предложени някои препоръки за по-нататъшни изследвания.

Самостоятелен автор е на две рецензирани пълнотекстови обзорни статии за два рядко срещани в лицево-челюстната област синдрома – за тяхната същност, етиология, диагностика, диференциално-диагностични трудности, лечение и прогноза.

Едната (Yankov YG. Auriculotemporal nerve and Frey's syndrome. *J of IMAB*. 2023, 29(4): 5240-4. 10.5272/jimab.2023294.5240) описва подробно анатомията на аурикулотемпоралния нерв и причините за възникването на свързания с нея синдром на Frey – състояние, при което парасимпатиковата инервация от прекъснатия аурикулотемпорален нерв чрез аберантно свързване на нервните клончета с кожата в областта, която той инервира, се прехвърля върху нея и съдържащите я потните жлези и кръвоносни съдове.

Другата (Yankov YG. Eagle syndrome (stylohyoid syndrome, styloid syndrome, styloid-carotid syndrome). *Int J Med Sci Clin Invent*. 2023, 10(5): 6711-5. 10.18535/ijmsci/v10i5.03) разглежда синдрома на Eagle и описва най-важните моменти от същността и лечението на това рядко срещано заболяване. В нея подробно се разглеждат двете разновидности на протичане на синдрома - класически, при който симптоматиката се дължи на притискането на намиращите се в съседство на гръс. styloideus нерви, и тип на сънната (каротидната) артерия, при който клиничната изява се дължи на притискането на последната.

Лечебно – диагностична дейност:

Д-р Янков дм, работи от 2015 г. като лекар в Клиника по лицево-челюстна хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна, като е незаменима част от колектива на клиниката. Преподавател с такъв клиничен опит е ценна придобивка за академичния състав на катедрата по Обща и оперативна хирургия и би отговарял спокойно на академичната титла „доцент“.

Заклучение:

След подробно разглеждане на предоставените ми документи и научни разработки, които доказват научното и професионално развитие на д-р Янко Янков дм, мога да потвърдя, че той отговаря напълно на съвременните изисквания за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.2 Медицина, научна специалност „Лицево-челюстна хирургия“.

Това ми дава основание убедено да **гласувам положително** и препоръчвам на почитаемото научно жури да **бъде присъдена академична длъжност „доцент“** на д-р **Янко Янков, д.м.**

Гр. Варна

Проф. Тихомир Георгиев д.м.н.

30.09.2024 г.